

V Praze 31. března 2023
Čj.: 152/23

Stanovisko

k

Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod

Cílem návrhu zákona je implementovat a zpřesnit transpozici Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 215/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a odstraňuje nedostatky v implementaci na základě doporučení Finančního akčního výboru, které byly vytknuty v rámci hodnocení výboru Moneyval. Dále zapracovává výsledky Národního hodnocení rizik a související Akční plán prevence a boje proti praní peněz a financování terorismu, který byl přijat na základě usnesení vlády ČR č. 616 ze dne 12. července 2021.

II. Připomínky a návrhy změn

Závěrečná zpráva RIA sice popisuje dílčí problémy ve třech okruzích dopadu zákona a to

- A. Rozšíření okruhu povinných osob – provozovatelé loterie a binga jako internetové hry
- B. Rozšíření okruhu povinných osob – insolvenční správci, restrukturalizační správci a restrukturalizační poradci
- C. Zahrnutí virtuálních aktiv do definice platby v hotovosti

Úvahy o použití variant řešení jsou omezeny u všech okruhů jen na variantu 0, což je stávající stav, či na variantu 1 zavedení opatření, další varianty nebyly uvažovány.

Rozšířením okruhu osob o provozovatele loterie a binga formou internetové hry se fakticky jedná o tři subjekty, z nichž jen jeden dosud není evidován a k provozování online binga nebylo vydáno dosud žádné povolení. Navíc počet oznámení, která dostává FAÚ od roku

2019 do roku 2021 není velký, nejvíce to bylo v roce 2021, 12 oznámení. Tímto opatřením se jedná o omezení zranitelnosti uživatelského konta u online hazardní hry.

Zahrnutí Insolvenčních správců a restrukturalizačních správců jde nad rámec Směrnice AML a ve Zprávě RIA chybí větší zdůvodnění o nezbytnosti zahrnutí těchto profesí mezi okruh povinných osob. Konstatuje se, že většina insolvenčních správců jsou advokáti, kteří jsou povinné osoby ale FAÚ od všech advokátů obdržel za období 2019-21 pouze 32 oznámení o podezřelém obchodu a v důvodové zprávě se na str. 11 uvádí, že insolvenční správci dobrovolně hlásí podezření na legalizaci výnosů z trestné činnosti. Zde však chybí analýza, která by měla být součástí RIA a promítnuta do zdůvodnění o zahrnutí těchto osob do okruhu povinných osob.

Pokud jde o zahrnutí virtuálních aktiv do definice platby v hotovosti, je konstatováno, že institut zneužití virtuálních aktiv představuje čtvrtinový podíl počtu podaných trestních oznámení ze strany FAÚ. K tomuto konstatování opět chybí větší analýza.

Nedostatkem zprávy RIA je, že se vyhnula zdůvodnění /s odvoláním na obecné zásady RIA/ podstatných navýšení sankčních pokut. Jde totiž o desetinásobek stávající sankce u fyzických osob, aniž by to bylo řádně odůvodněno. Není ani uvedeno, kolik pokut bylo dosud uděleno a jak je tento instrument využíván.

U právnických osob se zavádí další sankce ve výši Kč 10 000 000,- jako napravení dosavadního stavu, ale dle důvodové zprávy k bodu 38. bylo uděleno právnickým osobám od roku 2021 pouze 14 sankcí, z nichž jedna nejvyšší byla udělena v poloviční možné výši dosavadní právní úpravy tj. Kč 2 500 000,- /právní úprava umožňovala až 5 mil Kč/. I toto by mělo být ve Zprávě RIA zdůvodněno.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

- Detailněji zhodnotit nezbytnost zahrnutí insolvenčních a restrukturalizačních správců do okruhu povinných osob.
- Předkladatel v části 3.3. deklaruje skutečnost, že virtuální aktiva jsou často užívaným nástrojem k legalizaci výnosů z trestné činnosti. Tvrzení, která to dokládají, je vhodné podložit podrobnější analýzou.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek**

Vypracoval:

Ing. Jiří Nekovář, Ph.D.

Mgr. et Mgr. **Marek Havrda**, MA, MPA, Ph.D.

předseda komise